

EDITORIAL

Tot una farsa

El passat dia 27 de giner hi hague ple en les **Corts**. El centre del debat foren els projectes legislatius, vinculats a la llei de defensa de les senyes d'identitat, pels quals el **Partit Popular** pretenia la reduccio de membres, de 21 a 15, de dos organismes, el **Consell Valencià de Cultura (CVC)** i la **Academia Valenciana de la Llengua (AVL)**. Abdos foren rebujats fàcilment per l'oposicio donat que se necessitava una majoria de tres quints per a aprovar-se a l'estar dits organismes blindats en el **Estatut d'Autonomia** de 2006.

No cal fer massa esforç de memoria per a tindre present que la situacio a la que hem arribat en estos temes es responsabilitat absoluta del PP. Recordem que fon el seu lider d'aquells temps, **Eduardo Zaplana** -el "añorado presidente", com algu proxima a les seues files el recordava en un discurs pronunciat en cert acte lliterari celebrat en el teatre Principal-, qui pactà en **Jordi Pujol**, en el major obscurantisme, la gestacio de la AVL, que fon el PP el que aprovà en els seus vots la llei de creacio d'eixe organisme, llei que parlava clarament de que el valencià era, per ad ells, un dialecte del català, i que ha segut el PP el que ha elevat este "**Cavall de Troia**", creat per a contribuir a despersonalisar la nostra llengua i idiosincrasia, a organisme estatutari i, consegüentment, el blindà en l'Estatut d'Autonomia. Per cert, en tan democrates que se nos presenten tots els grups que componen les Corts, tots sense excepcio declinaren posar dit Estatut a votacio de la ciutadania, no fora cas que se'ls acabaren els privilegis dels que gogen.

Tornant als projectes presentats pel **Consell**, l'objectiu aparent, el que volien fer arribar a la ciutadania, era la reduccio dels membres d'eixos organismes en funcio d'un aforro economic.

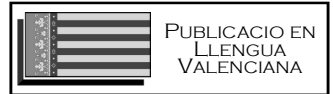
Major aforro significaria reduir els seus membres a zero. Al nostre parer ni un organisme ni l'atre tenen massa rao de ser. La AVL perque no es mes que una sucursal d'una institucio que, per a la llengua que ells defenen i que pretenen que parlem els valencians, es l'autoritat maxima: el **Institut d'Estudis Catalans**; este es el verdader organisme de referencia en lo que a la llengua catalana correspon. Per una atra banda, entenem que el CVC no es mes que un organisme politic al servici de la politica; qualsevol de les propostes que realisa poden ser fetes en molt mes coneiximent de causa, i mes economicques, per qualsevol persona o organisme especialisat en la corresponent materia.

L'aforro era l'objectiu aparent, l'objectiu real era representar, davant del seu electorat, la penosa escenificacio d'un intent de frenar el

proces catalanisador que simbolisa la AVL. En aço hem de coincidir en els mijos que insulten als valencianistes en calificatius deplorables i indignes d'una professio que deu informar i no manipular; hem de coincidir, diem, en que aço no es mes que una estrategia, una **farsa** posada en escena per a congraciarse en un sector social al que transfugues que militen en eixa formacio fa molt que traicionaren.

D'estes pantomimes ya en duen varies en poc de temps. Recorden com asseguraven que la llei de senyes anava a donar competencies sobre la llengua a la **Real Academia de Cultura Valenciana**, i com això s'ha quedat en no res; recorden les amenaces de baixar el sou als membres de la AVL, de lo que ya no han tornat a parlar; inclús arribaren a plantejar la creacio d'una **Academia de la Llengua Valenciana** que partira de les **Normes d'El Puig**. Tot aço nomes en l'últim any. I ara, estos projectes per a reduir el numero de membres d'eixos organismes, que duen mes d'un any dormits, els despertem a penes a quatre mesos de les eleccions sabedors de que els vots de l'oposicio els tirarien arrere. Si aço no es jugar en l'electorat, changlar-se de les esperances de molts valencians, no sabem qué pot ser. En tota esta historia lo unic que hi ha es un pur **montage electoraliste** maquinat pel PP prop d'uns comicis que no se li presenten massa favorables. Mes que mai, per a intentar arrapar uns quants vots, a l'acostar-se les eleccions trauen del baül el seu grotesc disfras de valencianisme i se'l posen sense el mes minim rubor. En esta posada en escena aprofiten qualsevol ocasio per a passejar-se per foros a on buscar reso i recolzament a un message que, contrastat en les seues actuacions, resulta, com a minim, irrisori per falsari. Alguns, a pur de voluntat, o desesperacio, encara volen vore en ells el paradigma de la defensa de lo valencià. Per contra, qui no està cego a la realitat sap que l'autentica senya que han deixat en estos anys es la de la **corrupcio**, de la qual alguns mijos no dubten en posar-nos d'eixemple, repetint-ho com a sonsonet cada volta que parlen de **Valencia** i dels valencians.

Sabem que lo que queda de l'arc parlamentari no representa als valencianistes convençuts, pero igualment sabem que l'actual partit en el govern no mereix manco l'apelatiu de **antivalencià** com puguen poder mereixer-lo qualsevol dels atres. Per lo tant, si de no tirar el vot es tracta, millor busquem entre l'oferta **netament valencianista** existent, modesta, pero activa i compromesa, que mereix vore reconegut l'enorme esforç que els seus membres estan fent per a oferir als valencians una alternativa solida i ilusionant.

LA CITA

Quan la gent no depren a manejar les ferramentes del juí i nomes seguix les seues esperances, estan sembrades les llavors de la manipulacio politica.

Stephen Jay Gould

SUMARI

- 1
- EDITORIAL: **TOT UNA FARSA**
- 2
- LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- REFLEXIO: **DEPORTISTES D'ELIT**
- CRONICA: **SOPAR EN MOTIU DE LA PUBLICACIO DEL NUMERO 101**
- 3
- FRUITES, VERDURES I HORTALICES (XCIII): **I VA LA DARRERA... OCTUBRE 2006**
- LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- RESENYA BIBLIOGRAFICA: **VALÈNCIA CLAU DEL COMERÇ**
- 4
- PASSATEMPS
- FAULA: **EL VELL I LA MORT**

ACLARIMENT

Esta publicacio està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra colectiva, l'encarregat de la redaccio final de cada articul te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuacio de la seua preferencia. Este tema es motiu de debat, pero no de divisio, entre nosatres.

AVIS

Al començar esta nova etapa en el numero 101, no podem sino emocionar-nos al recordar tantes i tantes voltes que els hem demanat que feren fotocopies d'est eixemplar per a repartir entre amics i coneguts. Gracies per tanta paciencia. (I no oblidem fer fotocopies, etc.)

ACTIVITATS CULTURALS FEBRER DE 2015

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

Aellva (Assoc. d'Escriptors en Llengua Valenciana)
C/ Alt, 64. 46003 Valencia C.
www.aellva.org

El Piló (Associació Cultural El Piló)
C/ Dr. Moliner, 10-B. 46100 Burjassot
ELPILO@telefonica.net
Tel: 963 63 42 75

GAV (Grup d'Accio Valencianista)
C/ Pintor Gisbert, 17- baix. 46006 Valencia C.

Tel: 963 41 22 22 i 963 41 90 20

IEV (Institut d'Estudis Valencians)
www.iev.org
info@iev.org

PLV (Plataforma Valencianista)
plataformavalencianista@hotmail.com

RACV (Real Academia de Cultura Valenciana)
C/Avellanés 26. 46003 Valencia C.
Tel 963 91 69 65 Fax: 963 91 56 94
www.racv.es

Rogle

Vore quadro a banda en esta pagina.

4 Feb (dimecres) 19 h. Seu de la RACV.

CONFERENCIA: Miquel Àngel Lledó: "El continu llengua-dialecte: el cas del valencià".
+Info: **RACV**

6 Feb (divendres) Bodega El Mercat C/ Cura Femenia, 2. Valencia C.

SOPAR 2on ANIVERSARI i ENTREGA DEL PREMI SENYERA 2015 a Carmen de Rosa, Presidenta de l'Ateneu Mercantil de Valencia.
+Info: **PLV**

7 Feb (dissabte) 11:30 h. Plaça de la Reina, cantó en el carrer de Cabillers, Valencia C.

TOTS ELS DIES 9. Homenage a Rafael Guastavino.
Organisa Convencio Valencianista.
+Info: **Rogle**

7 Feb (dissabte) 12 h. Seu del GAV.

CONFERENCIA: Ricart García Moya: "Regles d'esquivar vocables. Nacionalisme i Lexicografia".
+Info: **GAV**

9 Feb (dilluns) 19:30 h. Seu de l'Aellva.

TERTULIA-TALLER DE PROSA
Llegiran Maria Jesús Coves i Ramir Gómez.
+Info: **Aellva**

(Continúa en la página següent)

CONTACTA EN NOSATRES

Apartat de Correu 527
46002 Valencia ciutat
Telefon: 617 030 370

rogleconstantillombart@gmail.com

REFLEXIO

Deportistes d'elit

COLLABORACIO

Gracies a la tecnologia, que ha posat a la nostra disposició una major quantitat de temps lliure, hui gogem d'una variada "cultura d'oci" que molts dediquem al deport.

Fa uns anys augmentà exponencialment l'afició al ciclisme, al tennis, a fer "running"... (yo preferixc dir correr a peu), etc. Escomençaren a proliferar els gimnasis, que s'omplien d'aficionats, establint-se marques absolutament increïbles en esports recent inventats. Entre ells conta el triatló, en la seua modalitat més extrema, i les carreres de muntanya, d'infinat de quilometres.

Ad aço ve sumant-se, de tant en tant, l'aparició d'algun enamorat de l'esforç

que, en solitari i pel seu conte, alcança algun repte inhuma autoimpost, en la recompensa, casi exclusiva, del plaer d'haver-ho conseguit, contribuint aixina a que la figura del deportista d'elit s'ajagante.

Dits atletes son d'admirar, pero oblidem un atre tipo de gestes no manco meritories i esforçades que ya es conseguïen en el passat, en els esports obligats dels durissims treballs físics quotidians i, front ad eixe oblit, els recorts d'ara es magnifiquen, ignorant que els deportistes d'elit no son nous. I just es recordar als antecessors.

Deportistes d'elit ya foren aquells que, sense nom ni reconeiximent, competiren, entre nuvols de vectors del paludisme i rosades caramullades de pulmonies, en l'unic objectiu de dur-se alguna cosa a la boca. Sense entrenador ni seguiment medic.

Cap destacar, sobretot, la seua preparació. ¿Dieta nutricional?: les "barretes energetiques" de coca de dacsa i all.

¿Entrenament?: la sempiterna obligació ineludible. ¿Duració?: lo que tarda el sol en correr des de llevant a ponent. ¿Equipament?: la roba apedaçada heretada de pares a fills. ¿La seua meta?: la supervivència. Per a aconseguir-la, aterrar en

ELS CAVADORS. DE JOSEP MONGRELL

un llac, aplanaren muntanyes, i plantaren arros, i vinyes, i tarongers, tot baix la pressió de proporcionar lo imprescindible a la familia. I de camí, les seues mans establiren la marca d'un verger.

Des de la distancia del temps, solicite reconeiximent per als precursors del deport extrem, i pregue una senzilla oració en la seua memoria. Els actuals recorts es fonamenten en aquells seus, que feren possible la cultura de l'oci que tenim...

Josep Manuel Puchalt

CRONICA

Sopar en motiu de la publicació del numero 100

El passat 30 de giner, en un restaurant de Valencia ciutat, el **Rogle Constanti Llombart** celebrava l'arribada al numero 100 d'este bolleti **Rogle** en un sopar que congregà a mes d'una quarantena de socis i simpatizants.

En un breu parlament previ el president de l'associació, **Juli Moreno**, recordà l'orige de l'associació i del bolleti i donà les gracies a quants han col·laborat en els mateixos. Informà de la recent posada en marxa dels contes de

facebook i de **twitter**, aixina com de la realització d'un **DVD** commemoratiu, el qual se regalarà als assistents al sopar i del que se mostrarà un avanç en una projecció. Este DVD inclourà bona part del contingut de la pagina web aixina com material multimedia relacionat en les activitats de l'associació. Tambe se pogue sentir per primera volta el passadoble "**El Rogle**", del compositor **Godefredo Garrigues**. La presentació conclouge en una projecció de diapositives que repassava les activitats en les que s'ha vist implicada l'associació a lo llarg dels anys.

En acabant del sopar, se feu entrega de l'insígnia de l'associació a quatre dels seus membres, en reconeiximent a la seua constant col·laboració en la realització del bolleti. No pogueren arreplegar-les **Maria Ampar Masià** i **Marga Sempere** per no haver pogut acudir al sopar; si les arreplegaren **Josep Peiró** i **Paco Blasco**.

Nos unim des d'estes llinees als agraiments que expressà Juli Moreno en el seu parlament inicial, en el que no oblidà reconeixer a tantes persones que d'una manera o una atra han ajudat a l'associació o al bolleti: tant als que nos han oferit en alguna ocasió un espai a on reunir-nos, com als que han escrit alguna col·laboració en el bolleti, o als que han ajudat a la seua difusió; en una menció especial a **José Francisco Serrano**, autor de la nostra pagina web, a **Debora Tomás**, que ha dissenyat l'imatge del DVD i a **Jesus Valentín**, que ha posat en marxa els contes de facebook i de twitter.

Gracies a tots, i als nostres llectors, de tot cor.

I va la darrera... Octubre 2006

PACO BLASCO REBENT L'INSÍGNIA DE L'ASSOCIACIÓ DE MANS DEL SEU PRESIDENT

En aquella data, quan obria els ulls la revista genuïnament valenciana, **Rogle**, en el seu pompós, però humil **número I** (al dir humil tracte, només, d'expressar lo que en la seua presentació periodística en **Las Provincias**, el 17 d'octubre de 2006, consideraven com a "**fulles divulgatives mensuals**"), desigé aplaudir l'idea portada a efecte per l'associació **Rogle Constanti Llobart**, aixina com la constància demostrada a lo llarc dels **100** numeros ya editats fins a hui. Un acert. Ademés, de fulles divulgatives, res de res: **Una revista de temàtica valenciana com la copa d'un pí; hui, en València i en lo que toca a la defensa de la llengua valenciana, senyes d'identitat i Història del Regne de València, difícilment superada** (en tirada mensual).

La bona amistat en els seus dirigents, aixina com despuix igualment en tots els seus socis, em possibilità col·laborar en el **Rogle** escrivint un article mensual sobre el tema conegut per mi, com és el de les **fruites, verdures i hortalices**, és dir, lo que fiu durant la meua vida laboral, exportant-les i important-les. Des de llavors, sense haver fallat en un sol número, l'article de FBU ha estat present en el **Rogle**; i a molta honra. **Del número I al 101**; no està mal.

He considerat que la col·laboració ya havia donat prou de sí i que era l'hora de posar punt i a banda. Crec que s'han tocat pràcticament tots els articles, des dels més necessaris: forment, creïlles, arròs, dacsa, fins a lletugues, tomaques, albargines, raïm, peres, pomes, taronges, passant per les pinyes, chirimoyes, albocats, fraules, etc. En tots ells he tractat de posar el meu curt coneixement; però, això sí, de cor i donant-li sempre, i en cadascú d'ells, qualsevol pinzellada de la meua collita pròpia. En tot cas, a lo llarc de tota la col·laboració m'he enconrat sempre a gust. Si en ella he ajudat en qualsevol cosa al bon desenroll de la revista, ya em considere content i més que pagat.

Un fort abraç a tots els membres de l'associació i molt agraït per haver-me permés escriure en el **Rogle**. Ha segut un honor per a mi.

Paco Blasco Úrios

RESENYA BIBLIOGRAFICA J.M.M.

VV.AA.

València clau del comerç

Ed. AELLVA-Foment Lletres Valencianes. València, 2014

(94 pàgines)

València clau del comerç, el llibre que recomanem en esta ocasió, presenta la recopilació dels treballs i comunicacions que es presentaren en les **XXIII Jornades de l'Associació d'Escriptors en Llengua Valenciana**, celebrades el mes de novembre de l'any passat en València ciutat.

Fins a nou treballs d'especialistes, professors, comerciants en experiència... aproximem al lector, com el títol indica, a l'activitat comercial des d'època foral fins l'actualitat; inclús es suggerixen una sèrie de camins per a evitar perdre el tren del desenroll econòmic i social.

La presidenta de l'associació, **Mª Jesús Coves**, obri, com correspon, en "Crida i presentació" els capítols que seguixen, dels quals transcrivim els títols i els noms dels respectius ponents: "Botigues i botiguers" per **Aureli López**, "Comerç marítim d'importació en la València foral moderna" per **Emilia Salvador**, "El Consulat de la Llonja. Una tradició viva" per **Vicent Ebrí López**, "L'Agència Comercial i el COAC en l'història de València" per **Salvador Marquina López**, "Les fires valencianes" per **Vicent Ramon Calatayud**, "Fira València: casi un segle d'història" per **Ignacio Mateu**, "Mercat Central, més que un mercat" per **Francesc Dasí**, "Ateneu Mercantil de València, la llar social dels comerciants", per **Carmen de Rosa** i "Cap al futur. 13 aspectes de l'economia valenciana" per **Fernando Giner Grima**.

La societat valenciana ha destacat, entre moltes coses, i des d'època històrica, per la seua presència en els mercats, per la seua activitat comercial; la seua situació estratègica en el lllevant peninsular, oberta a la mar **Mediterrànea**, junt en l'iniciativa, la creativitat i la laboriositat de les seues gents han contribuït a fer del **Poble Valencià** una societat dinàmica, orientada a l'exportació dels seus productes, a l'apertura de mercats i a la realització de transaccions comercials en totes les èpoques.

ACTIVITATS CULTURALS

FEBRER DE 2015

(Ve de la pàgina anterior)

10 Feb (dimarts) 19:30 h. Ateneu Mercantil. Pça. Ajuntament, 18. València C.

CONFERENCIA: Lleopold Penyarroja: "Mossarabisme, antimossarabisme i configuració cultural de València".

Organisa: Foro d'opinió Vinatea.

14 Feb (dissabte)

DIA DE L'ARBRE

Replacament forestal en Lliria.

Eixida: 10h. Des de: aparcament del Palau de Congressos, Pista d'Ademus, València C.

+Info: **IEV**

19 Feb (dijous)

CONFERENCIA: Joan Ignaci Culla: "Cronologia històrica de la Llengua Valenciana".

+Info: **EI Piló**

23 Feb (dilluns) 19 h. Seu de la RACV.

CONFERENCIA: Eduardo Martínez Viqueira: "La Guardia Civil en la Comunidad Valenciana. Historia de una vocación de servicio".

+Info: **RACV**

26 Feb (dijous) 20 h. Seu del GAV.

TAULA REDONA: "El valencianisme davant les eleccions de maig".

Participen els principals partits polítics valencianistes.

+Info: **GAV**

28 Feb (dissabte)

EXCURSIO a REQUENA

Eixida: 10h. Des de: rotonda del Palau de la Música, València C.

Preu: 32 € (Inclou visites, degustació i dinar)

+Info: **IEV**

Rogle en Internet

Facebook i Twitter:

Rogle Constanti Llobart
@rogleconstanti

Tots els exemplars editats fins ara estan, en pdf, en:

www.rogleconstantilllobart.com
i **www.pjvalencianista.org**

COLABORA EN EL ROGLE

Donar difusió ad esta publicació es la millor forma de col·laborar en nosaltres. També pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **col·laborador** (12 € a l'any), i t'enviaré a casa tots els numeros que es publiquen durant l'any.

Si tens voluntat de fer alguna puntual aportació econòmica, també te quedariem molt agraïts. El nostre numero de conte, en **Caixa Ontinyent**, es:

ES61 2045 6014 65 3000195833

Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions.

La solucio a peu de pagina.

1. Se diu de la persona sense pietat o fe religiosa. Contrari a la religio.
 2. Conjunt de fulles dels arbres o plantes.
 3. Mamífer remugant, mes alt que el cavall, en el coll llarc i dos gèges en l'esquena. Està adaptat per a viure en el desert.
 4. Teixit epitelial que protegeix la base de les dents.
 5. Persona que assistix a classe sense estar matriculat com a alumne.
 6. Alteracio del sentit de l'equilibri que produïx la sensacio de que totes les coses giren al voltant de la persona.
 7. Revisio i ajust dels pernys de les campanes de la catedral de València abans de fer-les repicar el dia de Sant Llorenç.
- PARAULES VERTICALS
1. Plorar fortament i en gemecs. Queixar-se, clamar, manifestar dol.
 2. S'aplica al moviment alternatiu de dilatacio i contraccio que realisa el cor.

		1.		2.	
1.	—	<u>M</u>	—	—	—
2.	—	—	<u>L</u>	—	—
3.	—	—	—	—	<u>L</u>
4.	—	—	—	<u>V</u>	—
5.	—	—	<u>E</u>	—	—
6.	—	—	—	<u>I</u>	—
7.	—	—	<u>E</u>	—	—

FAULA

M^aA.M.C.

El Vell i la Mort

Entre montanyes, per aspre camí,
entrotzeant en una i atra **penya**,
anava un Vell carregat de **llenya**,
malaint el seu miser destí.

Al remat caigüe, i veent-se de sort
que a penes alçar-se ya podia,
cridava en colerica **porfia**
una, dos i tres voltes a la Mort.

La mort et le bûcheron, d'Hippolyte Lecomte

Dalla en ma, i en ominos aspecte,
la Parca se li oferix al punt;
pero el Vell, tement ser difunt,
ple mes de por que de respecte,
tremul li dia, i balbucient:

- Yo..., senyora..., vos cridi **desesperat**.
- Pero acaba. ¿Qué vols, **desgraciat**?
- Que la llenya me carregues solament.

Tinga paciència qui se creu infeliç;
que encara en la situacio mes llametable
es la vida de l'home sempre amable:
El Vell de la llenya nos ho diu.

Traduccio i adaptacio a la llengua valenciana
d'una faula de **Felix María Samaniego**

GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio)

Dalla/ corbella/ falç: Ferramenta per a segar que es compon d'una fulla d'acer formant una llaugera corba i que medix uns cinc pams de llarc. Esta fulla d'acer es troba unida a un manec mes llarc.	desgracia.	homens i de les quals una filava, una atra debanava i l'atra tallava el fil de la vida humana. Nom pel que es coneix a la Mort.
Desesperat/ desmoralisat: Que no dona lloc a l'esperança	Llenya/ fusta/ tronc: Part dura o lleunyosa dels vegetals que es talla i es destina a fer foc.	Penya/ riscal/ cingle/ roca: Pedra gran i alta en estat natural.
Desgraciat/ infortunat/ malaurat/ infeliç: Que te mala sort o patix una	Ominos/ abominable/ odios: De mal auguri.	Porfia/ obstinacio/ tenacitat/ tossuderia: Insistencia excessiva en demanar o intentar conseguir alguna cosa.
	Parca/ pelada: En la mitologia grega, cada una de les tres deïtats germanes, en figura de velles que presidien la vida dels	

Solucio: Verticals: 1. PLANYER 2. GLATIR 3. GAMELL 4. GENIVA 5. OYENT 6. VERTIC 7. REPRET 1. IMPIU 2. FULLAGE 3. GAMELL 4. GENIVA 5. OYENT 6. VERTIC 7. REPRET

I RECORDA... La nostra primera paraula es **planyer**. L'acte de planyer o plorar es un **planys**, una **planyença** o un **planymient**. Eix. *La mare planyia amargament per la mort del seu fill.*
La nostra segona paraula es **glatir**. Un **glatit** es cada u dels moviments de dilatacio i contraccio que realisa el cor per a bombejar la sanc. Eix. *Com a conseqüencia de la por el cor li glatia descontroladament.*